

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Біляївська сільська рада
Лозівського району
Харківської області**
вул. Соборна, 1, с-ще Біляївка,
Лозівський район, Харківська
область, 64141

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Біляївської сільської ради» (далі - проект рішення 1), «Про встановлення ставок та пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Біляївської сільської ради» (далі - проект рішення 2), «Про встановлення ставок єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності на території Біляївської сільської ради» (далі - проект рішення 3) та «Про встановлення розміру ставок туристичного збору на території Біляївської сільської ради» (далі - проект рішення 4) (разом – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області від 20.05.2021 № 02-21/776.

За результатами розгляду проектів рішень, експертних висновків постійної комісії з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестиційної діяльності, регуляторної політики, промисловості та підприємництва, а також аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Відповідно до пункту 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних те

Державна регуляторна служба України

ВІХ №4417/0/20-21 від 07.07.2021

створені згідно із законом та

АСУД "ДОК ПРОФ З"

ВІХ №4417/0/20-21 від 07.07.2021

Кучер Олексій Володимирович

КЕП Кучер Олексій Володимирович

58E2D9E7F900307B040000003BF53000408B8E00

перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Водночас проекти рішень не узгоджуються з вимогами Кодексу, у зв'язку з цим пропонуємо таке.

Щодо проекту рішення 1

1. Згідно із підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 Кодексу при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу.

Обов'язковими елементами відповідно до статті 7 Кодексу є: платники податку; об'єкт оподаткування; база оподаткування; ставка податку; порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Натомість, у додатку 3 до проекту рішення 1 визначаються елементи, не передбачені статтею 7 Кодексу, а саме: загальні положення. Отже, пропонуємо у додатку 3 до проекту рішення 1 виключити елементи, не передбачені Кодексом.

2. Пропонуємо із додатка 1 до проекту рішення 1 виключити земельні ділянки, які відповідно до норм статті 282 Кодексу звільняються від сплати податку.

3. У додатку 1 до проекту рішення 1 у рядку 01.14 встановлюються ставки земельного податку для цілей, визначених рядками 01.01-01.13. Ставки земельного податку у цих рядках є різними, тому узагальнене визначення ставок для рядка 01.14 є некоректним. Таким чином, пропонуємо ставку у рядку 01.14 виключити. Зазначене також стосується рядка 07.05 зазначеного додатка.

4. У додатку 2 до проекту рішення 1 пропонуємо виключити пільги щодо сплати земельного податку для фізичних і юридичних осіб, які вже передбачені статтями 281, 282 Кодексу.

Звертаємо увагу, що Законом України від 05.12.2019 № 344-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності підприємств та організацій, заснованих громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю» були внесені зміни до Кодексу, якими слова «інвалід», «дитина-інвалід», «громадські організації інвалідів» замінено відповідно словами «особа з інвалідністю», «дитина з інвалідністю», «громадські об'єднання осіб з інвалідністю».

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у додатках 2 до проектів рішень 1, 2 врахувати зазначені зміни.

5. Пунктом 2 проекту рішення 1 передбачається затвердити Положення про плату за землю на території Біляївської сільської ради (далі - проект Положення). Керуючись підпунктом 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу, пропонуємо у назві проекту Положення та у проекті Положення слова «плати за

землю» замінити словами «земельного податку», що буде відповідати положенням Кодексу.

6. У пункті 5.1. проекту Положення пропонуємо надати посилання на відповідну категорію фізичних осіб, для яких передбачено звільнення від сплати податку за земельні ділянки.

7. Пункти 5.2, 6.1, 7.2, 7.5 проекту Положення пропонуємо привести у відповідність до вимог пункту 281.5 статті 281, пункту 284.1 статті 284, пунктів 286.2 та 286.5 статті 286 Кодексу відповідно.

Щодо проекту рішення 2

У додатку 1 до проекту рішення 2 при встановленні ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, пропонуємо врахувати вимоги підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Кодексу, виключивши з нього ставки податку на будівлі та споруди, які не є об'єктами оподаткування.

Щодо проекту рішення 3

1. У пункті 1.2 проекту рішення 3 передбачається встановити максимальні ставки єдиного податку для платників першої та другої груп платників податку. При цьому ставки єдиного податку визначені без врахування рівня доходів суб'єктів господарювання в залежності від видів економічної діяльності (їх платоспроможності).

Керуючись положеннями статті 293 Кодексу, пропонуємо розглянути можливість встановлення фіксованих розмірів ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення 3.

2. Статтею 293 Кодексу передбачено встановлення місцевими радами ставок єдиного податку для платників першої та другої груп. Ставки для платників податку третьої та четвертої груп встановлені нормами Кодексу і не потребують додаткового врегулювання рішеннями місцевих рад.

Отже, пропонуємо пункті 1.1 проекту рішення 3 виключити положення, якими встановлюються елементи податку для третьої групи платників єдиного податку.

Підсумовуючи наведене вище, проекти рішень 1-3 не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Надані розробником аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) до проектів рішень 1-4 не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі - Методика).

В АРВ до проектів рішень 2-4 зазначено, що у разі не прийняття рішення про встановлення місцевих податків і зборів на 2022 рік, податки і збори справлятимуться за мінімальними ставками.

Відповідно до вимог підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 Кодексу у разі якщо до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується

застосування місцевих податків та/або зборів, сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та/або зборів, що є обов'язковими згідно з нормами Кодексу, такі податки та/або збори справляються виходячи з норм Кодексу із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків та/або зборів. Отже, пропонуємо врахувати зазначене в АРВ до проектів рішень 2-4.

У розділі 1 АРВ до проектів рішень 1, 3, 4 розробник обмежився лише текстовим описом проблеми, не навів жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість.

У розділі 2 АРВ до проектів рішень 1-4 визначені розробником цілі регулювань не мають якісного, кількісного та часового виміру, не вказують які проблеми мають вирішити.

У розділі 3 АРВ до проектів рішень 1-4 розробник не навів жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Окремо наголошуємо, що АРВ до проекту рішення 2 не наповнений інформацією щодо суб'єктів господарювання, на яких справляє вплив даний проект регуляторного акта. Тобто, проведений Тест малого підприємництва (М-Тест) АРВ до проекту рішення 2 не відповідає вимогам додатка 4 до Методики.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ у розділі 4 АРВ до проектів рішень 1-4 розробником не проаналізовані причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного.

У розділі V АРВ до проектів рішень 1-4 розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Розділ VIII АРВ до проектів рішень 1-4 заповнений з недотриманням вимог пункту 10 Методики. Розробник повинен визначити прогнозні значення показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом.

Враховуючи те, що термін дії проектів рішень 1-4 необмежений, то розробнику відповідно до вимог Методики необхідно визначити прогностичні значення показників результативності регуляторного акта на наступні 5 років.

Наведений у розділі VIII АРВ до проекту рішення 1 такий показник результативності регуляторного акта, як розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, не узгоджується з проведеними розрахунками, а в АРВ до проектів рішень 2-4 - він відсутній.

Із змісту проекту рішення 1 вбачається, що строк його дії необмежений. У такому випадку Законом передбачено проведення базового, повторного та періодичного відстеження.

Зокрема, статтю 10 Закону встановлено, що повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через рік з дня набрання ним чинності або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом або більшістю його положень, якщо рішенням регуляторного органу, який прийняв цей регуляторний акт, не встановлено більш ранній строк. Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюються раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта, у тому числі і в разі, коли дію регуляторного акта, прийнятого на визначений термін, було продовжено після закінчення цього визначеного строку.

Враховуючи наведене, розробник у розділі 9 АРВ до проекту рішення 1 некоректно визначив терміни проведення повторного та не передбачив періодичне відстеження, що є обов'язковим у випадку прийняття рішення на необмежений термін дії. Отже, пропонуємо розділ 9 АРВ до проекту рішення 1 привести у відповідність до вимог статті 10 Закону.

Розробником у М-Тесті АРВ до проекту рішення 1 не проведені розрахунки витрат на виконання вимог регуляторного акта, що не дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва, оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок провадження регулювання, та, як наслідок, не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

При здійсненні розрахунку «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва у розділі 3 М-тесту до АРВ до проекту рішення 4 розробником взагалі не зазначені витрати по сплаті збору відповідно до встановленого регулювання.

У розділі 3 М-Тесту АРВ до проектів рішень 3, 4 до адміністративних витрат суб'єктів малого та мікропідприємництва віднесено витрати на процедури офіційного звітування та забезпечення процесу перевірок. Натомість, відповідно до вимог Кодексу до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено виключно встановлення ставок місцевих податків та пільг зі сплати місцевих податків і зборів. Процедури обліку платників податків, проведення перевірок, звітування встановлюються Кодексом та не потребують розрахунку в АРВ.

Наведені у М-Тесті АРВ до проекту рішення 3 розрахунки потребують уточнення, оскільки кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію

регулювання, зазначені у розділі III АРВ до проекту рішення 3 не узгоджується з кількістю суб'єктів, для яких ці розрахунки проведені.

Також, враховуючи те, що термін дії проектів рішень 1-4 необмежений, зазначаємо, що витрати суб'єктів малого підприємництва в М-Тесті повинні розраховуватися за наступні 5 років, а у розділі 4 пропонуємо навести розрахунок сумарних витрат за п'ять років.

Крім того, наведені у додатку 2 до АРВ до проекту рішення 1 розрахунки витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта потребують уточнення, оскільки кількість суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, які підпадають під дію регулювання, наведена у розділі 3 АРВ до проекту рішення 1, не узгоджується з кількістю суб'єктів, для яких ці розрахунки проведені.

В АРВ до проекту рішення 3 зазначено, що проект рішення матиме вплив на суб'єктів середнього підприємництва. У разі поширення дії регуляторного акта на суб'єктів великого та середнього підприємництва, розробником повинна проводитися оцінка впливу на сферу їх інтересів, що передбачає кількісне визначення витрат внаслідок дії регуляторного акта (додаток 2 до Методики). Проте, такі розрахунки в АРВ до проекту рішення 3 не проведені.

Таким чином, у зв'язку з відсутністю в АРВ до проектів рішень 1-4 всієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків, розробником не доведена відповідність проектів рішень таким принципам державної регуляторної політики, як збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, та ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Біляївської сільської ради», «Про встановлення ставок та пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Біляївської сільської ради» та «Про затвердження ставок єдиного податку для суб'єктів господарювання на території Біляївської сільської ради» до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих пропозицій, а аналізу регуляторного впливу до проектів рішень 1-4 - до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР

